

Vergaderjaar 2007–2008

31 444 VIII

**Jaarverslag en slotwet ministerie van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschap 2007**

Nr. 9 HERDRUK*

LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 6 juni 2008

De vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap¹ heeft de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap de volgende vragen ter beantwoording voorgelegd over het rapport van de Algemene Rekenkamer d.d. 21 mei 2008 bij het Jaarverslag 2007 van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (Kamerstuk 31 444 VIII, nr. 2). De minister heeft deze vragen beantwoord bij brief van 5 juni 2008. De vragen en antwoorden zijn hieronder afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Van de Camp

Adjunct-griffier van de commissie
Arends

* I.v.m. een correctie van het omdernummer bij het Kamerstuk.

¹ Samenstelling:

Leden: Van der Vlies (SGP), Van de Camp (CDA), voorzitter, Depla (PvdA), Slob (CU), Remkes (VVD), Joldersma (CDA), De Vries (CDA), Van Dijk (CDA), Aptroot (VVD), Leerdam (PvdA), Kraneveldt-van der Veen (PvdA), Aasted-Madsen-van Stiphout (CDA), Roefs (PvdA), ondervoorzitter, Verdonk (Verdonk), Van Leeuwen (SP), Biskop (CDA), Bosma (PVV), Pechtold (D66), Zijlstra (VVD), Van Dijk (SP), Besselink (PvdA), De Rooij (SP), Ouwehand (PvdD), Dibi (GL) en Vacature (SP).
Plv. leden: Van der Staaij (SGP), Ferrier (CDA), Gill'ard (PvdA), Anker (CU), Van Miltenburg (VVD), Atsma (CDA), Uitslag (CDA), Schinkelshoek (CDA), Dezentjé Hamming-Bluemink (VVD), Van Dijken (PvdA), Hamer (PvdA), Vietsch (CDA), Van Dam (PvdA), Van der Burg (VVD), Gesthuizen (SP), Jonker (CDA), Fritsma (PVV), Van der Ham (D66), Ten Broeke (VVD), Leijten (SP), Bouchibti (PvdA), Gerkens (SP), Thieme (PvdD), Peters (GL), Van Bommel (SP).

1

Wat is bedoeld met de zinsnede: «De grootste post is de onzekerheid over de rechtmatigheid van € 72 miljoen bij artikel 24 Kinderopvang»?

Deze post betreft de vaststelling van de uitgaven voor kinderopvang van het jaar 2006 en eerder, dus van vóór de invoering van de verplichte werkgeversbijdrage. De rechtmatigheid van maximaal € 72 miljoen betreft de onzekerheid over de suppletie van werkgeversbijdragen voor kinderopvangtoeslag. Deze onzekerheid wordt veroorzaakt door het feit dat de Belastingdienst geen toezicht heeft uitgevoerd op de betrouwbaarheid van opgaven van toeslaggerechtigden.

2

Klopt het dat het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) de Europese aanbestedingsregels in één geval voor een totaalbedrag van € 575 000 niet heeft nageleefd? Ging het daarbij om een vervolgcontract voor bureauondersteuning die ten onrechte niet Europees is aanbesteed? Wat was hiervan de reden?

In 2000 is door OCW de Stuurgroep Bibliotheken ingesteld. De Stuurgroep moest uitvoering geven aan de politiek, bestuurlijke afspraken vastgelegd in het convenant Bibliotheekvernieuwing. De instellingsbeschikking van de Stuurgroep schrijft voor dat de logistieke ondersteuning van het proces Bibliotheekvernieuwing door SOPO diende te worden verzorgd. SOPO is in 1996 opgericht door het ministerie van OCW als Stichting Ondersteuning Procesmanagement Onderwijs. De stichting had als doel het zonder winst oogmerk verrichten of doen verrichten van werkzaamheden ten behoeve van procesmanagement in door de minister aangewezen onderwijssectoren.

Het klopt dat er voor het ene geval van € 575 000 geen aanbestedingsregels zijn gebruikt bij het contract van SOPO. Het ging inderdaad om een vervolgcontract voor bureauondersteuning die werd geleverd voor het proces van de bibliotheekvernieuwing. Dit proces liep tot en met 2007 en is intussen afgerond.

3

Heeft het feit dat de juridische grondslag bij enkele subsidies ontbrak, gevolgen voor deze subsidies?

Het gaat hier om twee kwartaalvoorschotten voor 2008 aan de instellingen E-Quality (kenniscentrum voor emancipatie, gezin en diversiteit) en IIAV (Internationaal Informatiecentrum en Archief voor de Vrouwenbeweging), die verstrekt zijn zonder dat er al een beschikking lag voor 2008. De subsidievoorschotten zijn verstrekt op basis van de meerjarenprogramma's en de afspraken daarover. Bij SZW was dit de gebruikelijke werkwijze in de afgelopen jaren. De betalingen zijn gedaan omdat de beide instellingen direct in het begin van het jaar een liquiditeitsbehoefte hebben i.v.m. de salarisbetalingen.

4

Zullen deze onterecht verstrekte subsidies worden teruggevorderd?

De subsidies zullen niet worden teruggevorderd. Inmiddels is de vereiste juridische grondslag bij OCW in orde gemaakt.

5

Wat is het bedrag dat gemoeid is met deze onterecht verstrekte subsidies?

Het gaat hier om twee kwartaalvoorschotten voor 2008 van respectievelijk € 419 530,00 aan IIAV en € 466 116,00 aan E-Quality.

6

Wat gaat u ondernemen om de financiële functie te verbeteren?

Om de financiële functie te verbeteren heeft directie Emancipatie (DE) een plan van aanpak financieel beheer opgesteld en is inmiddels gestart met de uitvoering daarvan. Door een gedegen uitvoering en structurele borging in de organisatie wil DE het financieel beheer op de betreffende onderdelen uiterlijk december 2008 op orde hebben gebracht. Voor het monitoren van de voortgang van deze activiteitenplanning vindt regelmatig afstemming plaats met de departementale auditdienst (AD) van het ministerie van OCW.

De activiteiten uit het plan van aanpak betreffen onder andere:

- overdracht van de financiële administratie van Centrale Financiën Instellingen (CFI) naar de directie Concernondersteuning (CO), die vóór 1 juli 2008 wordt afgerond.
- nieuwe beschrijvingen van de administratieve organisatie voor de financiële processen. Deze zijn voor het einde van 2008 volledig geïmplementeerd.
- extra aandacht wordt geschonken aan het subsidiebeheer (waaronder de voorschotverstrekking en de juridische grondslag).
- de financiële functie wordt versterkt met aanvullende formatieplaatsen met juridische en financiële kennis.

7

Is de verwachting gerechtvaardigd dat het ministerie van OCW de druk aankan bij de fusie van de Informatie Beheer Groep en Cfi nu de Algemene Rekenkamer stelt dat «Een belangrijke factor bij het ontstaan van de onvolkomenheden volgens ons is dat het ministerie onder grote druk staat door de vele veranderingen in de organisatie»?

Ja, bij de aanpak van de fusie van IB-Groep en CFI tot Nieuwe Uitvoeringsorganisatie voor het Onderwijs (NUO) wordt uitdrukkelijk rekening gehouden met de spankracht van de organisatie om te voorkomen dat onverantwoorde risico's worden genomen. Risico's op onvolkomenheden, zoals door de Algemene Rekenkamer signaleerd, worden vermeden door de primaire processen bij IB-Groep en CFI op voorhand niet extra te belasten. In juli 2008 zal ik de Tweede Kamer met een brief nader informeren over het NUO-programma.

8

Wat wordt bedoeld met de constatering van de Algemene Rekenkamer dat de controle op aanvullende bekostigingsregelingen (die bestaan naast de lumpsumfinanciering) om extra inspanning vragen en niet altijd goed zijn geregeld? Wat zijn daarvan de financiële consequenties? Kan dit ook gelden voor de controle op de uitvoering van het recente onderhandelingsakkoord tussen werkgevers, werknemers en OCW voor de aanpak van het lerarentekort? Zo ja, op welke wijze? Zo neen, waarom niet?

De constatering van de Algemene Rekenkamer betreft geoormerkte bekostigingsregelingen. Deze moeten worden verantwoord in een bijlage bij de jaarrekening. In het controleprotocol wordt extra aandacht van de instellingsaccountant gevraagd voor de controle op de rechtmatige besteding van deze geoormerkte regelingen. Verder stelt de instellingsaccountant vast dat de afrekening en verrekening van eventuele overschotten met OCW/LNV adequaat is verantwoord in de jaarrekening. Bij het controleprotocol is een bijlage opgenomen met van toepassing zijnde wet- en regelgeving alsook een overzicht van regelingen met een bestedingsverplichting (geoormerkte aanvullende subsidies). De Algemene Rekenkamer heeft geconstateerd dat niet alle geoormerkte regelingen in dit overzicht zijn opgenomen.

Het gaat bijvoorbeeld in het primair onderwijs om 3 regelingen, waarmee totaal een bedrag van € 6,3 miljoen gemeoid is. Of, en in hoeverre sprake is van onrechtmatige besteding is niet bekend. In het algemeen zullen schoolbesturen de geormerkte regelingen, conform de voorschriften verantwoordend via de genoemde bijlage bij de jaarrekening. In dat geval controleert de instellingsaccountant de rechtmatige besteding ook. Voorts vindt een steekproefsgewijze controle plaats door Cfi op deze bijlage bij de jaarrekening. Het risico van onrechtmatige besteding wordt daarom laag ingeschat.

Binnen VO gaat het vooral om het uniform toepassen van de voorgescreven verantwoordingsvoorwaarden. Tussen enkele onderzochte regelingen bleken er summiere verschillen te bestaan. Het gaat hier vooral om administratieve voorschriften die geen financiële consequenties hebben. Het controleprotocol 2008 zal hiervoor worden aangescherpt en alle geormerkte regelingen zullen in het betreffende overzicht worden opgenomen.

Wat betreft de afspraken, die m.i.v. 2009 zijn neergelegd in het convenant «LeerKracht van Nederland», wordt zo veel mogelijk aangesloten bij de bestaande verantwoordingspraktijk.